

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1433/2021
30.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Максић, адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, ради исплате накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 150/21 од 04.02.2021. године, у седници већа одржаној 30.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 150/21 од 04.02.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог као неоснована и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П1 113/20 од 21.09.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу плати 23.300,00 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од осам дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 113/20 од 21.09.2020. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу исплати накнаду за исхрану у току рада и то за: дванаести месец 2017. године у износу од 8.966,67 динара са законском затезном каматом од 15.01.2018. године до исплате, за први месец 2018. године у износу од 8.966,67 динара са законском затезном каматом од 15.02.2018. године до исплате, за други месец 2018. године у износу од 8.966,67 динара са законском затезном каматом од 15.03.2018. године до исплате, укупно 26.900,01 динара, све у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде. Обавезан је тужени да тужиоцу исплати накнаду накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора за дванаести месец 2017. године у износу од 2.988,89 динара, са законском затезном каматом од 15.01.2018. године до исплате, за први месец 2018. године у износу од 2.988,89 динара, са законском затезном каматом рачунајући од 15.02.2018. године до исплате и за други месец 2018. године у износу од 2.988,89 динара са законском затезном каматом од 15.03.2018. године до исплате, укупно 8.966,67 динара све у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00

динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате у року од осам дана.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 150/21 од 04.02.2021. године, преиначена је првостепена пресуда па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде за исхрану у току рада у периоду од 01.12.2017. до 28.02.2018. године исплати укупан износ од 26.900,01 динар у месечним новчаним износима ближе означеним у ставу другом изреке, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, као и да му на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.12.2017. до 28.02.2018. године, исплати укупан износ од 8.966,67 динара, у месечним новчаним износима ближе означеним у ставу трећем изреке, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате. Истом пресудом преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужени да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате и обавезан је тужилац да туженом исплати трошкове другостепеног поступка у износу од 6.660,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) – у даљем тексту: ЗПП, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана пресуда, тужилац је, након статусних промена у „Железнице Србије“ АД код кога је био у радном односу, са туженим као послодавцем следбеником закључио анекс 14 уговора о раду од 28.08.2015. године и по том анексу обављао послове ... у ОС ЗОП ... ОЈ пружна деоница ... Тужени АД за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ је настао издвајањем из „Железнице Србије“ АД на основу статусне промене по одлуци Владе Републике Србије од 02.05.2015. године. Тужиоцу у спорном периоду није обрачунавана и исплаћивана накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина накнаде трошкова за исхрану у току рада, као и регреса за коришћење годишњег одмора, утврђена је из налаза и мишљења судског вештака.

Код тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 118. став 1. тач. 5. и 6. Закона о раду. Како Колективни уговор „Железнице Србије“ из 2002. године, анекс тог уговора из 2006. године и Колективни уговор закључен 2015. године не садрже одредбе о висини накнаде трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а исти се не могу

приказивати кроз цену рада, вештак је накнаде обрачунао применом параметара из претходног Колективног уговора.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев налазећи да су тужиоцу тражене накнаде исплаћене тако што су урачунате приликом обрачуна зараде и утврђене кроз вредност радног часа.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана другостепена пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду (“Службени гласник РС”, број 61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора (члан 118. тач. 5. и 6), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Одредбама Анекса Колективног уговора „Железнице Србије“ („Службени гласник РС“, број 4/06) измењен је члан 57. Колективног уговора, па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбама члана 5. овог Анекса, затим чланом 18. став 2. анекса 7 Колективног уговора од 23.06.2014. године, као и чланом 57. став 2. Колективног уговора „Железнице Србије“ АД („Службени гласник РС“, бр. 4/2015) прописано да је у вредност једног радног часа укључена месечна вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час, док је ставом 4. истог члана прописано да се вредност једног радног часа умањује за 10% и износи 66,46 динара нето. На основу овако предвиђене вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер они нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада које могу бити веће или мање од накнада предвиђених Општим колективним уговором. При томе, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, тако што трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају, тужени у току поступка није доставио суду одлуку о висини ових накнада. То не искључује право тужиоца на њихову исплату. Не може се прихватити закључивање другостепеног суда да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени није изјаснио о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и исхрану у току рада номинално исказао у платним листама тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду. С обзиром на то да Анекс Колективног уговора „Железнице Србије“ не садржи конкретне одредбе о висини спорних накнада, тужилац може потраживати накнаду у нето износима према параметрима из његовог ранијег Колективног уговора.

Како је тужилац поставио тужбени захтев на основу налаза вештака, који је применио наведене параметре, тужбени захтев је основан.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права одбио тужбени захтев, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП преиначио другостепену пресуду, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чл. 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су му досуђени у укупном износу од 23.300,00 динара, од чега 12.000,00 динара на име трошкова за састав ревизије од стране адвоката, а у складу са Тарифним бројем 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/12), као и 5.320,00 динара на име таксе на ревизију и 7.980. динара таксе на одлуку по ревизији.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија

Катарина Манојловић Андрић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Марина Антонић